

APIBENDRINTA INFORMACIJA APIE 2024 METAIS ATLIKUS ANTSTOLIŲ VEIKLOS PATIKRINIMUS

Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo 27 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Teisingumo ministerija ir Lietuvos antstolių rūmai kontroliuoja, kaip antstoliai laikosi Antstolių įstatymo, Sprendimų vykdymo instrukcijos, Antstolių profesinės etikos kodekso, kitų teisingumo ministro tvirtinamų teisės aktų, reglamentuojančių antstolių veiklą, ir vykdymo išlaidų išieškojimo tvarkos, nesusijusios su vykdymo išlaidų dydžio apskaičiavimu.

Antstolių veiklos patikrinimai atliekami Antstolių veiklos tikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2002 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 400 „Dėl Antstolio kvalifikacinio egzamino komisijos nuostatų, Antstolio kvalifikacinio egzamino tvarkos aprašo, Antstolių viešo konkurso komisijos nuostatų, Antstolių viešo konkurso tvarkos aprašo, Antstolių veiklos tikrinimo tvarkos aprašo, Antstolių informacinės sistemos nuostatų, Antstolių atestavimo komisijos nuostatų ir Antstolių atestavimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Kas 5 metus atliekamas kiekvieno antstolio eilinis veiklos patikrinimas. Eilinius veiklos patikrinimus atlieka Teisingumo ministerija. Eiliniai antstolių veiklos patikrinimai atliekami vadovaujantis teisingumo ministro tvirtinamu metiniu antstolių veiklos tikrinimo planu.

Neeiliniai antstolių veiklos patikrinimai atliekami esant vienam iš Antstolių veiklos tikrinimo tvarkos apraše nustatytų teisinių pagrindų. Neeilinius antstolių veiklos patikrinimus atlieka Teisingumo ministerija ir Lietuvos antstolių rūmai.

2024 m. Teisingumo ministerija atliko 22 eilinius antstolių veiklos patikrinimus, iš kurių 13 patikrinimų atlikti antstolių kontorose, 9 patikrinimai atlikti mišriu būdu, t. y. tikrinant tiek nuotoliu, tiek antstolių kontorose.

Teisingumo ministerija atliko 9 neeilinius antstolių veiklos patikrinimus, iš kurių 4 patikrinimai atlikti antstolių kontorose, 5 nuotoliniu būdu. Minėti neeiliniai antstolių veiklos patikrinimai atlikti ankstesnių eilinių patikrinimų pagrindu, kuomet buvo nustatyti pažeidimai.

EILINIŲ ANTSTOLIŲ VEIKLOS PATIKRINIMŲ REZULTATAI

Iš tikrintų 22 antstolių pas 13 antstolių nebuvo nustatyta pažeidimų ar veiklos trūkumų. Pas 9 antstolius nustatyta pažeidimų, iš jų pas 4 antstolius nustatyti pasikartojantys pažeidimai, t. y. tokie, kurie jau buvo nustatyti ir ankstesnio antstolio veiklos patikrinimo metu. Be to, 2 antstoliai visus pažeidimus išsitašė iki patikrinimo dienos. Žemiau esančioje lentelėje pateikiami duomenys apie eilinių antstolių veiklos patikrinimų metu nustatytų skirtingų trūkumų ir (ar) pažeidimų skaičių pas antstolius:

Nustatytų trūkumų ir (ar) pažeidimų skaičius	0	2	3	4	5
Antstolių, pas kuriuos toks trūkumų ir (ar) pažeidimų skaičius nustatytas, skaičius	13	6	1	1	1

Antstoliams, pas kuriuos buvo nustatyta trūkumų ir (ar) pažeidimų, nurodyta imtis priemonių nustatytiems trūkumams ir (ar) pažeidimas pašalinti ir apie šias priemones raštu informuoti Teisingumo ministeriją ir Lietuvos antstolių rūmus. Visi antstoliai, kuriems pateikti nurodymai, pateikė informaciją apie priemones, kurių ėmėsi nustatytiems trūkumams ir (ar) pažeidimams pašalinti. Taip pat 2025 m. suplanuota atlikti 6 antstolių neeilinius veiklos patikrinimus, siekiant įvertinti, ar antstoliai pašalinio jų eilinio veiklos patikrinimo metu nustatytus trūkumus ir (ar) pažeidimus. Neeiliniai antstolių veiklos patikrinimai atliekami patikrinimo metu nustatytus pasikartojančių pažeidimų ar pažeidimų, kurių pašalinimo faktą galima konstatuoti tik atlikus antstolio veiklos patikrinimą.

NEEILINIŲ ANTSTOLIŲ VEIKLOS PATIKRINIMŲ REZULTATAI

Teisingumo ministerija atliko 9 antstolių neeilinius veiklos patikrinimus, siekiant įsitikinti, ar antstoliai pašalino ankstesnio antstolio veiklos patikrinimo metu nustatytus trūkumus ir (ar) pažeidimus. Šių antstolių eiliniai veiklos patikrinimai buvo atlikti 2023 m.

Neeilinių antstolių veiklos patikrinimų, atliktų po eilinių antstolių veiklos patikrinimų, rezultatai

Atlikus 9 antstolių neeilinius veiklos patikrinimus, nustatyta, kad 6 antstoliai pašalino ankstesnio antstolio veiklos patikrinimo metu nustatytus trūkumus ir (ar) pažeidimus, 3 antstoliai trūkumų ir (ar) pažeidimų nepašalino ar juos šalinti pradėjo tik prieš neeilinį antstolio veiklos patikrinimą.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiami duomenys apie neeilinių antstolių veiklos patikrinimų metu nustatytų skirtingų trūkumų ir (ar) pažeidimų skaičių pas antstolius:

Nustatytų trūkumų ir (ar) pažeidimų skaičius	0	4	5	7
Antstolių, pas kuriuos toks trūkumų ir (ar) pažeidimų skaičius nustatytas, skaičius	6	1	1	1

1 antstoliui už neeilinio veiklos patikrinimo metu nustatytus pažeidimus iškelta drausmės byla. Neeilinio patikrinimo metu užfiksuota, kad antstolis nevykdė eilinio veiklos patikrinimo metu pateiktų nurodymų pašalinti pažeidimus, taip pat nustatyti nevienkartiniai, sisteminiai tęstinio pobūdžio pažeidimai, susiję ne tik su imperatyvių teisės normų nesilaikymu tinkamai įforminant piniginių lėšų išieškojimą, tačiau ir su netinkamu iš skolininkų išieškotų lėšų paskirstymu išieškotojams.

REKOMENDACIJOS DĖL ANTSTOLIŲ PROFESINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TOBULINIMO

Atsižvelgiant į eilinių ir neeilinių patikrinimų metu nustatytus trūkumus, siūlytina Lietuvos antstolių rūmams:

1. Informuoti antstolius apie teisinio reguliavimo pakeitimus, atkreipiant dėmesį į jų įsigaliojimo datą. Pažymime, kad įvertinus patikrinimų metu nustatytus duomenis, matyti, kad ne visada antstoliai yra susipažinę su aktualiais teisės aktų pakeitimais ir tai lemia tam tikrų pažeidimų atsiradimą (pvz. nerengia bendrų procesinių dokumentą dėl piniginių lėšų išieškojimo).
2. Siūlytina į Antstolių kvalifikacijos kėlimo programą įtraukti temas, susijusias su patikrinimų metu nustatytais pažeidimais dėl CPK ir Instrukcijos nuostatų taikymo.